

Sygn. akt **VII Ga 335/16**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Topczewska (spr.)

Sędziowie: SO Leszek Ciulkin

SO Stanisław Stankiewicz

Protokolant: Piotr Jacek Sochacki

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2016 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko **K. D. i A. D.**

o zapłatę

na skutek apelacji **powoda**

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 29 kwietnia 2016 roku, sygn. akt VIII GC 2483/15

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

Stanisław Stankiewicz Katarzyna Topczewska Leszek Ciulkin

VII Ga 335/16

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych A. D. i K. D. kwoty 10.001 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25.04.2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu tytułem częściowego odszkodowania jaka pozwani wyrządzili spółce w okresie gdy sprawowali w niej funkcję członków zarządu.

Pozwani wniesli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz każdego z pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych. Zaprzeczali twierdzeniom jakoby powodowa spółka poniosła jakąkolwiek szkodę wywołaną ich działaniem lub zaniechaniem jako członków zarządu.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 29.04.2016r. oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz każdego z pozwanych kwotę po 2 417,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ten ustalił, iż pozwani A. D. i K. D. w okresie od dnia 17.10.2012 r. do 03.04.2014 r. sprawowali funkcję członków zarządu w powodowej spółce. Do dnia 31.12.2013 r. funkcję prezesa zarządu tej spółki pełnił K. M.. Zamierzeniem spółki była działalność deweloperska.

W drugiej połowie 2013 r. między wspólnikami powstał konflikt. Wspólnicy od stycznia do marca 2014 r. prowadzili rozmowy mające na celu ustalenie sposobu „rozejścia się” wspólników. Jednym z nich miała być sprzedaż nieruchomości spółki. W tym celu w dniu 14.02.2014 r. zgromadzenie wspólników powodowej spółki podjęło uchwałę mocą której udzielili zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w S. o nr geodezyjnych działek (...) po cenie nie niższej niż 950 000 zł w przypadku sprzedaży całości nieruchomości lub za cenę nie niższą niż 100 zł za m² w przypadku sprzedaży poszczególnych działek wchodzących w skład w/w nieruchomości.

K. M. dwukrotnie pismami z dnia 27.02.2014 r. i 24.03. 2014 r. składał dla powodowej spółce pisemną ofertę zakupu całej w/w nieruchomości za cenę 950 000 zł. Pozwani nie wyrazili jednak zgody na sprzedaż mu nieruchomości, uznając ,że złożona oferta nie była realna z powodu braku wystarczających środków finansowych. Ostatecznie sprzedano przedmiotowe działki pod koniec 2014 r., po odwołaniu pozwanych z funkcji członków zarządu za kwotę 845.071,53 zł. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników w XI 2014 r. podjęło bowiem uchwały o obniżeniu ceny sprzedaży. Wspólnicy spółki w dniu 03.04.2014 r. zawarli przyrzeczoną umowę sprzedaży udziałów spółki, zgodnie z którą pozwani mieli sprzedać K. M. 400 udziałów w spółce za łączną kwotę 44.000 zł, dodatkowo K. M. miał uregulować istniejące zobowiązania spółki.

Sąd Rejonowy ustalił także ,że w dniu 28.05.2013 r. powodowa spółka zawarła z K. M. umowę pożyczki w wysokości 470.000 zł na zakup nieruchomości w S.. Umowa ta była zawarta z naruszeniem prawa i była nieważna z uwagi na to, że K. M. jako członek zarządu zawarł ją bezpośrednio ze spółką i bez zgody zgromadzenia wspólników.

K. M. dokonał z dniem 20.12.2013 r. cesji wierzytelności wynikającej z w/w pożyczki na spółkę (...). Spółka ta, jako nowy wierzyciel, pismem z dnia 20.12.2013 r. wezwała powodową spółkę do zwrotu kwoty 470 000 zł wraz z odsetkami do dnia 31.12.2013 r. Z dniem 30.09.2014 r. spółka (...) zwróciła przedmiot cesji dla K. M.. Spłata pożyczki dla K. M. wraz z odsetkami nastąpiła z dniem 12.12.2014r. Kwota odsetek za okres od 10.03.2014 r. do 12.12.2014 r. wynosiła 46 536,44 zł.

Po dokonanej sprzedaży działek powodowa spółka w dniu 12.12.2014 r. skompensowała cenę ich zakupu z wierzytelnością K. M..

Z ustaleń Sądu wynikało nadto ,że Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 24.09.2014 r. wydanym w sprawie VII GC 118/14 uchylił dwie uchwały wspólników (...) Sp. z o.o. w S. z dnia 14.02.2014 r. w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia dla członka zarządu K. D. oraz członka zarządu A. D. w kwocie 5.000 zł netto miesięcznie od stycznia 2014 r. W wyroku tym zasądzono od (...) Sp. z o.o. w B. na rzecz W. Z. kwotę 4.000 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, która to kwota została uiszczona na rzecz uprawnionego.

Uchwałą Nr 1/01/2015r. z dnia 15.01.2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników powodowej spółki wyraziło zgodę na dochodzenie roszczeń o naprawienie szkody spowodowanej przy sprawowaniu zarządu przez byłych członków zarządu.

Sąd Rejonowy przy tak ustalonym stanie faktycznym sprawy uznał ,że roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Spór w jego ocenie w sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy podejmowane przez pozwanych działania i zaniechania rodziły po ich stronie odpowiedzialność odszkodowawczą. Roszczenie powodów rozważał w kontekście spełnienia przesłanek z art. 293 § 1 k.s.h. podkreślając ,że ciężar dowodu w tym przypadku rozłożony jest podobnie jak na gruncie

art. 471 k.c. Spółka powodowa powinna zatem udowodnić szkodę, niezgodną z prawem lub postanowieniami umowy działania lub zaniechanie oraz związek przyczynowy między szkodą a tym działaniem lub zaniechaniem. Na członku zarządu spoczywa zaś ciężar dowodu braku winy, czyli dołożenia należytej staranności przy wykonywaniu swych obowiązków. W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie wykazało spełnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanych jako członków zarządu.

Powodowa spółka nie wykazała, aby pozwani w zakresie wskazywanych szkód naruszyli wskazywany w pozwie art. 201 k.s.h. w zw. z art. 208 ust. 2 i § 14 pkt 1 umowy spółki z dnia 17.10.2012 r. Pozwani bowiem zgodnie z ciążącym na nich obowiązkiem prowadzili sprawy spółki, kierowali całokształtem jej bieżącej działalności, zarządzali jej majątkiem oraz reprezentowali ją na zewnątrz, co potwierdzają ich zeznania oraz zeznania przesłuchanych w sprawie świadków.

Żaden wskazywany bezwzględnie obowiązujący przepis prawa, ani postanowienie umowy nie stały w opozycji z działaniami, czy też zaniechaniem pozwanych w zakresie odmowy sprzedaży działek trzeciemu wspólnikowi, która to odmowa wedle twierdzeń powoda miała być źródłem szkody.

Sąd podkreślił, że odpowiedzialności odszkodowawczej o której mowa w art. 293 § 1 k.s.h. nie rodzi natomiast sprzeczność zachowania członka zarządu, z aktem korporacyjnym, w szczególności uchwałą organu spółki. Ustawodawca bowiem obok sprzeczności z prawem, penalizuje w tym przepisie jedynie sprzeczność z postanowieniem umowy. Brak jest podstaw do rozciągania tej odpowiedzialności na zachowanie zgodne z prawem i umową, a sprzeczne z aktem korporacyjnym.

Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 14.02.2014r. nie rodziła po stronie zarządu obowiązku zawarcia umowy sprzedaży wymienionych tam nieruchomości, a jedynie dotyczyła wyrażenia zgody na ich zbycie z określoną ceną minimalną.

W tych okolicznościach nie sposób zarzucić pozwanym zawinionego, a tym bardziej niezgodnego z prawem, czy też § 14 pkt. 1 umowy działania w postaci odmowy sprzedaży nieruchomości K. M..

Jego pierwsza oferta opiewająca na cenę minimalną wpłynęła do spółki zaledwie po kilku dniach od podjęcia uchwały, druga w odstępie następnych kilkunastu dni. W tak krótkim czasie pozwani nie mieli możliwości realnego rozpoznania na rynku i podjęcia działań umożliwiających uzyskanie korzystniejszych ofert niż cena minimalna.

Sąd dał także wiarę pozwanym w zakresie, w jakim wskazywali, iż oferty K. M. nie były realne.

Przed wszystkim uchwała z dnia 14 lutego 2014 r. o wyrażeniu zgody na zbycie nieruchomości nie była podjęta w związku z działaniami gospodarczymi spółki, a w związku z rozmowami wspólników o sposobie rozstania się i wzajemnego rozliczenia. Potwierdziły to zeznania pozwanych oraz przesłuchanych w sprawie świadków, w tym wspólnika K. M.. Sąd uznał te zeznania jako wiarygodne z uwagi na ich spójność. Wynika z nich, iż wspólnicy spółki od stycznia do końca marca 2014 r. poszukiwali różnych sposobów rozliczenia się wobec woli pozwanych zakończenia wzajemnej współpracy. Jednym ze sposobów była ewentualna sprzedaż nieruchomości w S. i spłata zobowiązań spółki, w tym zwrot wniesionych wkładów.

Pozwani nie wyrazili jednak zgody na takie rozwiązanie z uwagi na brak realnych środków finansowych K. M. na sfinalizowanie tak dużej transakcji. Ich zeznania w tym zakresie Sąd również uznał za wiarygodne, gdyż potwierdzają to zeznania P. M., który z racji świadczonej obsługi prawnej i znajomości spraw spółki wiedział, że oferent nie posiadał takich środków.

Także z zeznań samego K. M. wynika, że nie dysponował on całą oferowaną kwotą, gdyż część środków miał dopożyczyć od rodziny, a część miał stanowić kapitał w kwocie 470.000 zł, który wpłacił wcześniej na konto spółki. Powyższego wniosku co do braku realności jego ofert nie podważają złożone przez niego wyciągi z rachunku bankowego, gdyż nie wynika z nich, z jakiego tytułu i kto dokonywał wpłat na jego konto (mogły to być jego własne przelewy).

Wątpliwym jest także, aby K. M. faktycznie chciał nabyć od spółki nieruchomości za oferowaną cenę także z tego powodu, iż nie dokonał tego niezwłocznie po tym, gdy przejął kontrolę nad sprawami spółki już w kwietniu 2014 r. Nadto kilka miesięcy po tym sam głosował za uchwałą o obniżeniu ceny minimalnej, nabywając większość nieruchomości w grudniu 2014 r. za kwotę niższą niż pierwotnie oferowana.

Różnica w postaci uzyskania niższej ceny sprzedaży niż ustalona w uchwale z 14 lutego 2014 r. nie wynikała zatem z działań pozwanych, a była skutkiem późniejszych decyzji wspólników, na które pozwani nie mieli już żadnego wpływu. W tych okoliczności brak jest zatem jakiegokolwiek związku pomiędzy szkodą a działaniem pozwanych.

Odnosząc się do kolejnego roszczenia odszkodowawczego w zakresie żądanej kwoty 3.000 zł podnieść należy, iż pozwani zostali odwołani z funkcji członków zarządu w dniu 3.04.2014 r., a zatem po tej dacie nie mieli żadnego wpływu na termin spłaty kwoty 470.000 zł i należnych od niej odsetek. Od tego dnia kontrolę nad spółką przejął K. M., który mógł już nabyć nieruchomości i z uzyskanych środków dokonać spłaty zobowiązania spółki.

W okolicznościach faktycznych sprawy, wobec faktu nieważności udzielonej umowy pożyczki nie sposób też przyjąć, iż dokonana umowa cesji tej nieistniejącej wierzytelności na rzecz spółki (...) oraz postawienie jej w stan wymagalności było skuteczne. W takim przypadku przedmiotem umowy przelewu nie mogła więc być wierzytelność z tytułu umowy pożyczki (gdyż taka nie istniała), a kwota nienależnego świadczenia. Rację mają zaś pozwani, iż w sytuacji, gdy kwota 470.000 zł stanowiła bezpodstawne wzbogacenie spółki, odsetki należą się dopiero po wezwaniu wierzyciela do zwrotu, a takie wezwanie w niniejszej sprawie nie było wystosowane.

Odnosnie zaś roszczenia odszkodowawczego z tytułu poniesionych kosztów postępowania w przedmiocie uchylenia uchwał w sprawie VII GC 118/14 Sąd Rejonowy przyjął, iż były to uchwały Zgromadzenia Wspólników, a nie uchwały zarządu. Uchylenie tych uchwał nie rodzi po stronie członków zarządu odpowiedzialności odszkodowawczej, a tym samym nie może stanowić źródła szkody. Powód nie przedłożył także żadnych dowodów potwierdzających, iż to pozwani sporządzili projekty tych uchwał.

Ostatecznie Sąd I instancji uznał, że powód nie wykazał, aby działanie pozwanych - jako członków zarządu - stanowiło źródło jakiegokolwiek szkody dla spółki. Brak jest bowiem podstaw do przypisania im zawinionego i bezprawnego działania lub zaniechania. Mając zatem na uwadze powództwo oddalił wobec braku wypełnienia przesłanek art. 293 § 1 k.s.h. O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Powyższy wyrok w części oddalającej powództwo o zapłatę kwoty 9 000,00 złotych z odsetkami ustawowymi od tej kwoty oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu zaskarżyła apelacją powódka, zarzucając:

1. błędną ocenę materiału dowodowego w zakresie stwierdzenia rzekomego nieposiadania przez K. M. środków finansowych na zakup nieruchomości należących do powódki w okresie sprawowania przez pozwanych funkcji członków zarządu w złożonej przez oferenta ofercie zakupu wskazanych nieruchomości za cenę 950 000,00 złotych, tj. za kwotę ustaloną w uchwale zgromadzenia wspólników oraz nieuzasadnionego niczym braku odpowiedzi przez pozwanych na złożoną ofertę zakupu,
2. błędną ocenę materiału dowodowego sprawy w zakresie stwierdzenia braku powstania w majątku powódki szkody w związku z tym, iż cena sprzedaży nieruchomości różniła się od ceny jaką mogła uzyskać spółka po przyjęciu oferty zakupu od K. M.,
3. błędną ocenę materiału dowodowego sprawy w zakresie stwierdzenia braku związku powstałą szkodą a odpowiedzialnością pozwanych w przedmiocie zapłaty odsetek od udzielonej spółce pożyczki przez K. M. oraz A. D. i K. D. pomimo potwierdzenia tego faktu przez samych pozwanych,

Powódka domagała się dopuszczenia dowodu z akt sprawy o sygn. I C 2041/15 prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Białymstoku, a w szczególności zeznań Pana A. D., który potwierdził fakt otrzymania od K. M. w gotówce kwoty 80 000,00 złotych w dniu podpisywania umowy sprzedaży udziałów na okoliczność wykazania posiadania środków

pieniężnych na sfinalizowanie transakcji, o których m.in. mówił K. M. w swoich zeznaniach, wskazując, że potrzeba powołania tego dowodu pojawiała się później z uwagi na fakt, iż A. D. zeznawał o wiele później niż przed datą wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, a jego zeznanie ma znaczący wpływ co do rozstrzygnięcia kwestii posiadania środków pieniężnych przez K. M. niezbędnych na zakup nieruchomości.

W kolejnym piśmie procesowym powódka zarzuciła zaskarżonemu orzeczeniu:

1. naruszenie przepisu postępowania, co miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany materiał dowodowy w sprawie, a polegających na przyjęciu wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, że:

a) świadek K. M. składając oferty zakupu działek, których zbycia dotyczyła uchwała nr 1 z dnia 14 lutego 2014 roku zgromadzenia wspólników, nie miał realnych środków na ich nabycie, podczas gdy zeznania tego świadka, wyjaśnienia W. Z., wyciąg z rachunku świadka K. M. wskazują, że dysponował on wierzytelnością wobec spółki na ponad 470 000,00 złotych, która to wierzytelność mogła być potrącona z ceny zakupu działek i był w stanie wygenerować resztę niezbędnych środków finansowych w sytuacji przyjęcia jego oferty przez pozwanych członków zarządu (...) sp. z o.o.,

b) nie zachodzi związek przyczynowo - skutkowy pomiędzy zaniechaniem sprzedaży nieruchomości na rzecz K. M. przez pozwanych członków zarządu a szkodą spółki, w sytuacji gdy bezpodstawną odmową nabycia działek przez K. M. w cenie zgodnej z ceną określoną w uchwale nr 1 zgromadzenia wspólników z dnia 14 lutego 2014 roku nie pozwoliła w późniejszym terminie uzyskać przez spółkę kwoty 950 000,00 złotych za sprzedaż działek;

c) różnica w cenie działek między ceną zawartą w uchwale nr 1 zgromadzenia wspólników z dnia 14 lutego 2014 roku, a ceną za jaką działki zbyto pod koniec 2014 roku, która to różnica stanowiła szkodę spółki, wynikała nie z zaniechania pozwanych członków sprzedaży, a na skutek późniejszych działań wspólników spółki wobec podjęcia przez nich uchwały na zbycie działek po cenie niższej niż w uchwale nr 1 zgromadzenia wspólników z dnia 14 lutego 2014 roku, podczas gdy z zeznań świadka K. M. i W. Z. ocenianych racjonalnie płynie wniosek, że działki te zostały sprzedane po cenach jakie wówczas były realne na rynku, tym bardziej, że część nabywców pozyskali korzystając z agencji nieruchomości;

d) nieważność umowy pożyczki na kwotę 470 000,00 złotych udzielonej przez K. M. dla powodowej spółki powoduje nieistnienie tej wierzytelności, co zdaniem Sądu Rejonowego uzasadnia twierdzenie, że cesja wierzytelności na spółkę (...) i postawienie jej w stan wymagalności było bezskuteczne, podczas gdy ocena samej umowy cesji, wezwania do zapłaty kwoty 470 000,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi a także niekwestionowanie przelania przez K. M. na konto spółki kwoty 470 000,00 złotych przez pozwanych, uzasadnia twierdzenie, że wierzytelność istnieje, została skutecznie przelana na nowego wierzyciela i postawiona w stan wymagalności wraz z wezwaniem z dnia 20 grudnia 2013 roku;

e) pozwani nie mieli wpływu na wzrost odsetek od kwoty 470 000,00 złotych po odwołaniu z funkcji członków zarządu w dniu 3 kwietnia 2014 roku, gdy tymczasem wzrost tych odsetek był związany z odmową przyjęcia oferty zakupu działek przez K. M. i zwrotem na jego rzecz tych odsetek przy rozliczaniu zakupu działek, a w konsekwencji bieg tych odsetek został zatrzymany w najwcześniejszym możliwym terminie, tj. wraz ze sprzedażą tych działek w grudniu 2014 roku;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 201 k.s.h. i art. 208 k.s.h. w zw. z art. 293 k.s.h. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że niewykonanie aktu korporacyjnego nie stanowi podstawy odpowiedzialności z art. 293 k.s.h., a w konsekwencji przyjęcie, że brak podstaw do przypisania pozwany odpowiedzialności za szkodę spółki, podczas gdy przepis ten reguluje odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną spółce przez nienależyte wykonywanie obowiązków członków zarządu, który to zarząd ma działać w zgodzie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz w zgodzie z umową spółki, przy czym zarząd działa bezprawnie gdy nie dba należycie o interesy majątkowe tej spółki;

3. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 k.c. poprzez niewłaściwe niezastosowanie wskutek błędnego przyjęcia, że nie zachodzi normalny związek przyczynowo - skutkowy między zaniechaniem przyjęcia oferty kupna nieruchomości przez pozwanych członków zarządu a szkodą spółki, podczas gdy bezpodstawną odmową nabycia działek przez K. M. w cenie zgodnej z ceną określoną w uchwale nr 1 zgromadzenia wspólników z dnia 14 lutego 2014 roku spowodowała normalne (adekwatne) następstwo w postaci uniemożliwienia spółce w późniejszym terminie uzyskanie przez spółkę kwoty 950 000,00 złotych za sprzedaż działek;

4. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 65 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w ten sposób pominięcie, że w umowie cesji wierzytelności z dnia 20 grudnia 2013 roku strony wyraźnie oznaczyły zamiar przeniesienia wierzytelności w kwocie 470 000,00 złotych przy czym wykładnia tej umowy przez pryzmat badania zamiaru i celu umowy nie powinna opierać się na jej dosłownym brzmieniu, tj. określeniu, że wierzytelność wynika z umowy pożyczki a przyjęciu, że dotyczy zwrotu świadczenia nienależnego.

Wskazując na powyższe powódka wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwoty 9 000,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 25 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty, a także o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pismem z dnia 30.08.2016r. skarżący wniósł o dopuszczenie dowodu z akt sprawy VIII Gzd 14/15 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Białymstoku na okoliczność wykazania, że A. D. nienależycie pełnił funkcje członka zarządu powodowej spółki przez co doprowadził do wyrządzenia szkody, której naprawienia dochodzi powódka w procesie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił fakty istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, godząc się także z wnioskiem Sądu I instancji, że pozwani nie odpowiadają wobec powódki na podstawie art. 293 § 1 k.s.h.

Przewidziana w art. 293 § 1 k.s.h. odpowiedzialność członka zarządu wobec spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – jak wskazał Sąd Rejonowy – uwarunkowana jest: 1) sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy działaniem lub zaniechaniem członka zarządu, 2) zawinionym działaniem lub zaniechaniem członka zarządu, 3) szkodą poniesioną przez spółkę, 4) adekwatnym związkiem przyczynowym między szkodą a bezprawnym i zawinionym działaniem członka zarządu. Spółka domagająca się od członka zarządu odszkodowania na podstawie art. 293 § 1 k.s.h. powinna przy tym wykazać poniesioną przez nią szkodę, sprzeczne z prawem lub postanowieniami umowy działanie lub zaniechanie członka zarządu i adekwatny związek przyczynowy między szkodą a bezprawnym działaniem lub zaniechaniem członka zarządu, zaś członek zarządu powinien wykazać brak swojej winy, a więc, że dołożył należytej staranności przy wykonywaniu swych obowiązków.

Pozwanym – wbrew temu co twierdziła skarżąca, a jak słusznie uznał Sąd Rejonowy – nie sposób przypisać przewidzianej w art. 293 § 1 k.s.h. odpowiedzialności wobec powódki za zapłatę odszkodowania w związku z nieprzyjęciem przez nich złożonych przez K. M. pismami z dnia 27 lutego 2014 roku i z dnia 24 marca 2014 roku ofert nabycia należących do powódki nieruchomości za cenę 950 000,00 złotych, pomimo że Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników powódki uchwałą z dnia 14 lutego 2014 roku udzieliło zgody na sprzedaż tych nieruchomości za cenę nie niższą niż 950 000,00 złotych w przypadku sprzedaży całości nieruchomości, lub za cenę nie niższą niż 100 zł/m² w przypadku sprzedaży poszczególnych działek wchodzących w skład nieruchomości.

Pozwani jako członkowie zarządu powódki w okresie od dnia 17 października 2012 roku do dnia 3 kwietnia 2014r. mieli obowiązek prowadzenia spraw powódki, a więc zarządzania jej majątkiem i kierowania jej bieżącymi sprawami oraz jej reprezentowania. Zgodnie bowiem z art. 201 § 1 k.s.h. zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę, zaś art. 208 § 2 k.s.h. stanowi, że każdy członek zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw

spółki. Także z § 14 ust. 1 umowy zawiązującej (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (obecnie (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością) wynika, że zarząd spółki kieruje całokształtem bieżącej działalności spółki, zarządza majątkiem spółki oraz reprezentuje spółkę na zewnątrz. Pozwani prowadząc sprawy powódki mieli przy tym obowiązek kierowania się wyłącznie jej interesem. Przy podejmowaniu decyzji dotyczących prowadzenia spraw spółki z ograniczoną odpowiedzialnością członek zarządu powinien kierować się wyłącznie jej interesem, a zawinione działania dokonane z przekroczeniem granic ryzyka gospodarczego są sprzeczne z interesem spółki i jako naruszające ogólny nakaz z art. 201 k.s.h. uzasadniają odpowiedzialność członka zarządu na podstawie art. 293 § 1 k.s.h. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2014 roku, II CSK 627/13, LEX nr 1545031).

Nie można jednak uznać, że pozwani nie kierowali się interesem powódki nie przyjmując złożonych przez K. M. pismami z dnia 27 lutego 2014 roku i z dnia 24 marca 2014 roku ofert nabycia należących do powódki nieruchomości za cenę 950 000,00 złotych.

Pozwani nie przyjęli ofert K. M. nabycia należących do powódki nieruchomości za cenę 950 000,00 złotych, bowiem obawiali się, że nie posiada on takich środków, a obawy te – jak słusznie, bez naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., uznał Sąd I instancji – nie były pozbawione podstaw.

Wprawdzie przesłuchany w charakterze świadka K. M. zeznał, że posiadał środki na nabycie nieruchomości powódki za zaferowaną przez niego w dniach 27 lutego 2014 roku i 24 marca 2014 roku cenę 950 000,00 złotych, ale zeznania te są mało wiarygodne i to nie tylko w świetle przesłuchania pozwanego A. D. i przesłuchania pozwanego K. D., ale również w świetle zeznań świadka P. M., jak i zebranych w sprawie dokumentów.

Pozwani A. D. i K. D. orientowali się w sytuacji finansowej K. M. z racji współpracowania z nim, K. M. – jak zeznał pozwany A. D. – zaproponował A. D. prowadzenie wspólnej działalności gospodarczej. Pozwani A. D. i K. D. zgodnie wskazali, że choć K. M. w lutym i w marcu 2014 roku złożył propozycję nabycia nieruchomości powódki za cenę 950 000,00 złotych, to poinformował ich, że nie dysponuje pieniędzmi, bowiem jego teść odmówił mu pożyczki, oraz chciał odroczyć w czasie zapłatę za nieruchomości powódki. Także świadek P. M., który prowadził obsługę prawną powódki zeznał, że złożone przez K. M. w dniach 27 lutego 2014 roku i 24 marca 2014 roku oferty nabycia nieruchomości powódki za cenę 950 000,00 złotych były nierealne, bowiem w tamtym czasie K. M. nie posiadał takich środków.

Przysługująca K. M. wobec powódki wierzytelność w kwocie 470 000,00 złotych stanowiła jedynie niecałą połowę oferowanej przez K. M. ceny za nabycie nieruchomości powódki. Przedłożone przez powódkę historia rachunku K. M. i potwierdzenia wykonanych przelewów z rachunku K. M. nie wskazują zaś, by w dniach złożenia ofert nabycia nieruchomości powódki, tj. w dniach 27 lutego 2014 roku i 24 marca 2014 roku K. M. dysponował środkami w kwocie 480 000,00 złotych. Z przedłożonej przez K. M. historii jego rachunku wynika, że w dniu 20 lutego 2014 roku dysponował on kwotą 66 374,46 złotych, a w dniu 10 marca 2014 roku kwotą 64 561,69 złotych, zaś w dniu 22 marca 2014 roku miał on środki w kwocie 55 084,68 złotych, a w dniu 27 marca 2014 roku w kwocie 55 050,68 złotych (k. 144).

Na to, iż K. M. nie posiadał środków na nabycie nieruchomości powódki zgodnie ze złożonymi przez niego ofertami z dnia 27 lutego 2014 roku i z dnia 24 marca 2014 roku wskazuje też treść zawartej w dniu 3 kwietnia 2014 roku umowy sprzedaży przez pozwanych A. D. i K. D. na rzecz K. M. udziałów w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (obecnie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością). W umowie tej K. M. zobowiązał się do zapłaty za nabyte udziały kwoty 22 000,00 złotych w dniu podpisania umowy, a kwoty 22 000,00 złotych w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, K. M. zobowiązał się również spłacić zobowiązania spółki w kwocie 93 000,00 złotych w dniu podpisania umowy, a w kwotach 106 306,44 złotych i 69 150,83 złotych w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy. Z umowy tej wynika zatem, że w dniu 3 kwietnia 2014 roku K. M. dysponował środkami w kwocie 115 000,00 złotych, nie posiadał zaś pieniędzy na spłatę zobowiązań w łącznej kwocie 197 457,27 złotych.

Także z faktu, iż K. M. nie ponowił oferty nabycia nieruchomości powódki po zaprzestaniu pełnienia przez pozwanych A. D. i K. D. funkcji członków zarządu powódki, tj. po dniu 3 kwietnia 2014 roku, w którym nabył od pozwanych A. D.

i K. D. udziały w powodowej spółce i przejął nad nią kontrolę, można wnioskować, że nie miał on środków na nabycie nieruchomości powódki za cenę 950 000,00 złotych.

Oceny, że K. M. nie posiadał środków na nabycie nieruchomości powódki zgodnie ze złożonymi przez niego ofertami z dnia 27 lutego 2014 roku i z dnia 24 marca 2014 roku nie zmienia także, podnoszony przez powoda a przyznany przez pozwanych fakt, iż w dniu 3 kwietnia 2014 roku A. D. otrzymał od K. M. kwotę 80 000,00 złotych, zwłaszcza, że po potrąceniu wierzytelności z tytułu pożyczki należało uiścić gotówką kwotę odpowiadającą 480 000 zł.

Niezależnie od powyższego trzeba wskazać, że uchwałą nr 1 z dnia 14 lutego 2014 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników powódki jedynie udzieliło zgody na sprzedaż nieruchomości powódki za cenę nie niższą niż 950 000,00 złotych w przypadku sprzedaży całości nieruchomości, lub za cenę nie niższą niż 100 zł/m² w przypadku sprzedaży poszczególnych działek wchodzących w skład nieruchomości. Uchwała ta nie zobowiązywała pozwanych do sprzedaży nieruchomości powódki za cenę 950 000,00 złotych. Była to najniższa cena, za jaką pozwani A. D. i K. D. mogli zbyć całą nieruchomość powódki. W interesie powódki było jednak zbycie jej nieruchomości za jak najwyższą kwotę, a nie za cenę najniższą. Pozwani A. D. i K. D. od przedłożenia przez K. M. pismami z dnia 27 lutego 2014 roku i 24 marca 2014 roku ofert nabycia nieruchomości powódki, do momentu zaprzestania pełnienia przez nich funkcji członków zarządu powódki, tj. do dnia 3 kwietnia 2014 roku, nie byli zaś w stanie rozeznaczyć się w sytuacji panującej na rynku i zorientować się, czy nie można zbyć całej nieruchomości powódki za cenę wyższą niż 950 000,00 złotych.

Trzeba też wskazać, że nie było żadnej przeszkody, by K. M. po zaprzestaniu pełnienia przez pozwanych funkcji członków zarządu powódki, tj. po dniu 3 kwietnia 2014 roku, ponowił ofertę nabycia nieruchomości powódki za cenę 950 000,00 złotych i nabył tę nieruchomość za tę kwotę, w szczególności, że K. M. po nabyciu udziałów A. D. i K. D. przejął kontrolę nad powodową spółką.

Skoro po dniu 3 kwietnia 2014 roku K. M. mógł nabyć całą nieruchomość powódki za cenę 950 000,00 złotych, a Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników powódki uchwałą nr 1 z dnia 4 listopada 2014 roku udzieliło zgody na zbycie części działek powódki za cenę 50 zł/m² (k. 28), uchwałą nr 1 z dnia 7 listopada 2014 roku udzieliło zgody na zbycie części działek powódki za cenę 80 zł/m² (k. 43), zaś uchwałą nr 1 z dnia 12 grudnia 2014 roku udzieliło zgody na zbycie części działek powódki za cenę 470 000,00 złotych (k. 36v), to za Sądem I instancji, a wbrew stanowisku skarżącej, trzeba przyjąć, że nie istnieje adekwatny związek przyczynowy, o jakim mowa w art. 361 § 1 k.c., między nieprzyjęciem przez pozwanych A. D. i K. D. złożonych przez K. M. pismami z dnia 27 lutego 2014 roku i z dnia 24 marca 2014 roku ofert nabycia należących do powódki nieruchomości za cenę 950 000,00 złotych, a uzyskaniem przez powódkę za sprzedaż jej nieruchomości kwoty 845 071,53 złotych.

Wobec tego, że pozwany nie można przypisać przewidzianej w art. 293 § 1 k.s.h. odpowiedzialności wobec powódki za nieprzyjęcie objętych sporem ofert, to tym samym nie sposób uznać, że w oparciu o powołany przepis odpowiadają oni wobec powódki za odsetki za opóźnienie w uregulowaniu przez powódkę zobowiązania w kwocie 470 000,00 złotych względem K. M..

Pozwanym można by było przypisać odpowiedzialność za odsetki za opóźnienie w uregulowaniu przez powódkę zobowiązania w kwocie 470 000,00 złotych względem K. M. przy uznaniu, że odpowiadają oni za brak wcześniejszego uzyskania środków na spłatę tego zobowiązania, a takiego zarzutu pozwany postawić nie można.

Trzeba też zgodzić się z Sądem I instancji, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego powódka nie była zobowiązana do zapłaty na rzecz K. M. odsetek za opóźnienie w zapłacie kwoty 470 000,00 złotych.

Umowa z dnia 28 maja 2013 roku, na podstawie której K. M. pożyczył powódce kwotę 470 000,00 złotych – jak słusznie uznał Sąd Rejonowy, i na co wskazała w uzasadnieniu pozwu powódka – była umową nieważną. Nieważność tej umowy nie wynika bynajmniej z tego, że została ona zawarta bez uchwały wspólników. Z art. 230 k.s.h. wynika bowiem, iż zaciągnięcie zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego bez uchwały wspólników nie jest nieważną czynnością prawną. Nieważność umowy pożyczki z dnia 28

maja 2013 roku wynika jednak z tego, że została ona zawarta z naruszeniem zasad reprezentacji określonych w art. 210 k.s.h. Zgodnie z art. 210 § 1 k.s.h. w umowie między spółką a członkiem zarządu spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników. Tymczasem w umowie pożyczki z dnia 28 maja 2013 roku między powódką a prezesem zarządu powódki (K. M. był prezesem zarządu powódki od dnia powstania powodowej spółki do dnia 31 grudnia 2013 roku) powódka nie była reprezentowana przez pełnomocnika powołanego uchwałą zgromadzenia wspólników (powódka nie posiadała rady nadzorczej). Umowa zawarta z naruszeniem art. 210 § 1 k.s.h. jest nieważna, bez względu na jej zatwierdzenie przez ustanowionego uchwałą wspólników pełnomocnika. Skutkiem naruszenia zasad reprezentacji z art. 210 § 1 k.s.h. jest bezwzględna nieważność umowy na podstawie art. 58 § 1 k.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 września 2015 roku, VI ACa 1339/14, LEX nr 1814841).

Świadczenie K. M. na rzecz powódki było zatem świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 410 § 2 k.c. i zgodnie z art. 410 § 1 k.c. K. M. mógł żądać od powódki zwrotu tego świadczenia, stosownie do art. 405 k.c. i następ. Wobec tego, że termin spełnienia świadczenia nienależnego nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, to – jak stanowi art. 455 k.c. – świadczenie nienależne powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1991 roku, III CZP 2/91, OSNCP 1991, nr 7, poz. 93).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika zaś, by K. M. wzywał powódkę do zwrotu kwoty 470 000,00 złotych.

Wprawdzie pismem z dnia 20 grudnia 2013 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., która – jak prawidłowo, bez naruszenia art. 65 § 2 k.c. uznał Sąd I instancji – na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 20 grudnia 2013 roku nabyła od K. M. wierzytelność przysługującą mu wobec powódki z tytułu umowy pożyczki w kwocie 470 000,00 złotych (k. 78), wezwała powódkę do zwrotu kwoty 470 000,00 złotych w terminie do dnia 31 grudnia 2013 roku (k. 48), ale wezwanie to nie wywarło żadnego skutku na rzecz K. M.. Niezależnie bowiem od tego, że w dniu 30 września 2014 roku K. M. i (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. odstąpili od umowy cesji wierzytelności z dnia 20 grudnia 2013 roku, trzeba wskazać, że skoro umowa z dnia 28 maja 2013 roku, na podstawie której K. M. pożyczył powódce kwotę 470 000,00 złotych była nieważna, to K. M. nie mógł skutecznie przelać na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wierzytelności z tytułu udzielonej powódce pożyczki w kwocie 470 000,00 złotych, a tym samym (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. nie mogła skutecznie wezwać powódki do zwrotu pożyczki w kwocie 470 000,00 złotych.

W tym miejscu trzeba wskazać, że nieuzasadnione jest stanowisko skarżącej, iż zawarta przez K. M. i (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowa przelewu wierzytelności z dnia 20 grudnia 2013 roku dotyczy przelewu wierzytelności z tytułu nienależnego świadczenia. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (indywidualizowana), a w umowie przelewu wierzytelności z dnia 20 grudnia 2013 roku pomiędzy K. M. a (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wyraźnie wskazano, że dotyczy ona pożyczki w kwocie 470 000,00 złotych.

Odnosząc się do wniosku dowodowego skarżącego o dopuszczenie dowodu z akt sprawy VIII Gzd 14/15 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Białymstoku na okoliczność potwierdzenia, że pozwany A. D. jako były członek zarządu powodowej spółki nie dawał rękąmi należytego pełnienia swojej funkcji przez co doprowadził do wyrządzenia szkody, której powódka dochodzi w procesie, Sąd odwoławczy oddalił ten wniosek jako nie mający znaczenia w przedmiotowej sprawie. Sprawa bowiem dotyczyła pozbawienia A. D. pełniący funkcję prezesa zarządu (...) Grupa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu z uwagi na niezłożenie w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie a podnoszona przez skarżącego okoliczność znaczenia takiego nie posiada. Sąd odwoławczy oddalił także wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z protokołu rozprawy z dnia 07.06.2016r. w sprawie I C 2041/15 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Białymstoku wobec przyznania przez peł. pozwanych okoliczności, iż w dniu 3 kwietnia 2014 roku A. D. otrzymał od K. M. kwotę 80 000,00 zł.

Mając powyższe na względzie Sąd odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda. O kosztach procesu za drugą instancję orzekł mając na uwadze wynik tego postępowania oraz treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. Powódka przegrała sprawę w postępowaniu apelacyjnym i dlatego powinna zwrócić pozwanym solidarnie poniesione przez nich w tym postępowaniu apelacyjnym koszty na które składa się wynagrodzenie adwokata w kwocie 1 200 złotych, ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokacie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800).